

DELEGATJE 46. NARODOV ZBRANI V WASHINGTONU

1000 GOSPODARSKIH IZVEDENCEV IZ VSEH DELOV SVETA SKUŠA ODPRAVITI SEDANJO DEPRESIJO

Business je dospel na križpotje. — Na svetu je približno dvajset milijonov nezaposlenih, in v kratkem se utegne to število podvojiti. — Vsled depresije niso prizadeti samo delavci, pač pa tudi bogatini. — Vrednost ameriških delnic se je zmanjšala v enem samem mesecu za tri milijarde dolarjev. — Delegatje se strinjajo v šestih glavnih točkah.

WASHINGTON, D. C., 4. maja. — Tukaj je začela danes zborovati skupščina, ki je ena najvažnejših in najbolj pomembnih skupščin v mirovni zgodovini narodov.

Otvorjeno je bilo namreč zborovanje mednarodne trgovske zbornice, ki se vrši pod pokroviteljstvom trgovske zbornice Združenih držav.

Navzočih je nad tisoč delegatov iz vseh delov sveta.

Vsi se strinjajo v mnenju, da je napredek, prosperiteta in mir vsakega posameznega naroda v tesni zvezi z napredkom, prosperiteto in mirom vsega človeštva.

Ti najvplivnejši trgovci in gospodarski izvedenci skušajo najti načine in sredstva, da se otvori človeštvu pot v boljšo bodočnost.

Danes in tekem vsega tega tedna se bodo pečali z važnimi problemi, kot so na primer depresija, nezaposlenost, plače, produkcija, distribucija, življenski stalež, zavarovanje delavcev, gromadenje zlata, padec vrednosti srebra, tarif, davki, reparacije in vojni dolgovi.

Vseposod vlada tako huda gospodarska depresija, kakoršne še ni videl svet. Skoro sleherni dan izbruhne kaka nova revolucija. Ves svet živi v čudni nestalnosti in nepokoj.

Glavarji industrije, finance in trgovine skušajo na ta ali oni način dobiti pot iz te zagate.

Vsi skoro soglasno priznavajo, da je dospel svet, v katerem žive in gospodarijo, na križpotje.

Priznavajo tudi, da je kapitalizem pod obsodbo ter ne odrekajo komunizmu njegovega vpliva in veljave.

Na svetu je zdaj približno dvajset milijonov nezaposlenih. Prav nič čudnega bi ne bilo, če bi se to število v kratkem času podvojilo.

V Združenih državah so delničarji dvesto štiridesetih podjetij postali v enem samem mesecu, — namreč od 1. aprila, pa do 1. maja, za tri milijarde dolarjev revnejši.

Skoro vsi delegati priznavajo, da je nekaj radikalno napačno v sistemu, vsled katerega so prizadeti tako bogatini kot reveži, tako delodajalci kot uslužbenci.

V ozračju, ki obdaja otvorjenje zborovanja, je več navdušenja in poguma kot pa črnoglednosti.

Temeljni problemi so namreč jasni, in sleherni priznava njih obstoj.

O dejstvu, da je sedanji sistem pomanjkljiv, ne bodo dosti razpravljali, pač bo pa vsa važnost posvečena vprašanju, kako bi ga bilo mogoče izboljšati.

WASHINGTON, D. C., 4. maja. — Delegatje mednarodne trgovske zbornice priznavajo, da so se plotovi trgovine zrušili ter da je odvisnost med narodi postala popolna. Predvsem pa priznavajo, da je svetovni mir življenske važnosti za katerikoli načrt trajne prosperitete.

Prosperiteta je odvisna od trajnega toka narodne in mednarodne trgovine ter jo ovirajo le carinske in druge zapreke.

Kapitalizem mora najti pot, da bo uveljavil trajno zaposlenje in dobre plače.

PRAVIJO, DA JE VEDNO VEČ DELA

Nezaposlenost je dospel do najnižje razine, in razmere so se začele boljšati. — Poročilo Narodne Družbe.

Narodna Družba je izdala poročilo, v katerem pravi, da je začelo število nezaposlenih padati.

Tajnik Družbe J. Lewis Benton je rekel:

— Koncem lanskega leta je bilo najhujše, dočim je zdaj začelo padati število nezaposlenih. Z velikim zadovoljstvom zamorem konstatirati, da se je vre obrnilo na bolje.

— Naša Družba je preštudirala razmere pri 748 kompanijah, ki imajo zaposlenih nad petsto tisoč delavcev. Še lani so te družbe odpuščale delavce v velikih množinah, dočim so jih pričelet letos sprejemali nazaj na delo.

V tekočem in bodočem letu bo csemisosedeset korporacij zaposlilo toliko delavcev kot jih je bilo zaposlenih v časih prosperitete. Šeststo kompanij je objubilo, da ne bodo odpustile nobenega delavca.

NAJVEČ DISTILERIJ JE V JUŽNIH DRŽAVAH

WASHINGTON, D. C., 4. maja. — Organizacija "Crusaders", v kateri se zbirajo mladi moški, ki nasprotujejo prohibiciji, pravi, da se je v takozvanih "suhih" deželah v zadnjih letih nakuhalo več žganja kot pa v mokrih državah.

V mokrih državah pride na vsakih 9135 prebivalcev po ena distilerija v suhih državah pa že na vsakih 2345 prebivalcev.

ILEANA SE JE ZAROCILA

BERLIN, Nemčija, 4. maja. — Iz Freiburga poročajo, da se je romunska princesa Ileana zarocila z avstrijskim nadvojvodom Antonom, sinom pokojnega nadvojvode Leopolda Salvatorja.

Nadvojvoda je letalec in kot tak si je nadel ime Antonio de Bourbon.

TROCKI SE BO NAJBŽ IZSELIL NA ŠPANSKO

ISTAMBUL, Turčija, 4. maja. — Leon Trocki, organizator ruske rdeče armade, ki živi že dve leti tukaj v pregnanstvu, namerava naprositi novo špansko vladno, če mu dovoli priti v Španjo.

Novi španski zunanji minister Alejandro Lerroux, jel zjavil te dni, da bi Španija z veseljem sprejela Trockega.

KINGSFORD SMITH V RANGUNU

RANGUN, Birma, 2. maja. — Znan angleški letalec King'sford Smith, ki vozil v svojem zrakoplovu pošto iz Avstralije v Anglijo, je dospel v Rangun. Dozdaj ni imel na poletu še nikakih neprilik.

Dve ali tri države imajo nakopičene ogromne množine zlata, dočim ga drugim manjka. To razmerje je treba vsekakor izravnati.

Cena srebru se je znižala, kar je zmanjšalo nakupno moč približno polovice vsega zemeljskega prebivalstva.

O Sovjetski Uniji naj mislijo ljudje karkoli hočejo, resnica pa je in ostane, da uravnava, ki bo dosežena brez Sovjetske Unije, ne bo dolgo trajala.

ZBOROVANJE MALE ANTANTE

Francozi so prepričani, da bo Mala antenta navedala odločen boj nameravani nemško-avstrijski carinski zvezi.

PARIZ, Francija, 4. maja. — V kratkem bodo začeli zborovati v Bukarešti zastopniki Male antante. V Parizu so prepričani, da bo uvedena splošna protiofenziva proti nameravani nemško-avstrijski carinski uniji.

Kot glasnik francoskega zunanjega ministra Brianda bo nastopal čehoslovaški ministrijski predsednik Beneš, ki bo skušal zadržati balkanske države, da bi se katera ne pridružila katerikoli obliki centralno-evropske gospodarske zveze, ki bi se pojavila iz nemško-avstrijskega carinskega dogovora.

Jugoslavijo bo zastopal jugoslovanski minister dr. Marinković, romunsko vlado pa zunanji minister Chica.

SPOPADI S KOMUNISTI

V glavnem stanu oblegani uradniki so bili oproščeni. — Mesto Raskolp pod vojaško kontrolo. Poljska policija streljala na ukrajinske kmete.

KODANJ, Danska, 4. maja. — Po noči kralov je bilo več policistov ranjenih v boju z komunisti. Danes se nahaja mesto Raskolp pod vojaško kontrolo. Policija je prepovedala komunistom vse obhode, a jim dovolila javno zborovanje. Voditelji so naščuvali množice, da protestirajo proti prepovedi obhoda.

Policijski uradniki, ki so skušali ustaviti množico, so bili kamenani. Umaknili so se v glavni stan, kjer so bili oblegani, dokler niso dospelle čete z strojnimi puškami.

Voditelji nemirov so bili vsi artilirani.

Dosti oken je bilo razbitih.

BERLIN, Nemčija, 4. maja. — Wolfow urad je prinesel zakasnelo poročilo, da so policisti streljali na ukrajinske kmete v vasi Manjeviki v Volhiniji, ker se niso hoteli udati. Dve osebi sta bili ranjeni. Kmetje so komnečno pobegnili v gozdove. Policija išče sedaj njih voditelja.

BOJ MED VSTAŠI IN MILICO V HONDURAS

TEGUIGALPA, Honduras, 4. maja. — Soglasno z nepotrjenimi poročili se je unel pri Santa Rosa de Copan vroč boj med državnimi milico in vstaši, katerim poveljuje general Fernara. V boju je izgubilo več uglednih državljanskih življenj.

Sem sta dospel z zrakoplovom ameriška admirala Hemp in Smith. Vlada republike Honduras je zaplenila vse privatne automobile in motorne čolne.

Dve ali tri države imajo nakopičene ogromne množine zlata, dočim ga drugim manjka. To razmerje je treba vsekakor izravnati.

Cena srebru se je znižala, kar je zmanjšalo nakupno moč približno polovice vsega zemeljskega prebivalstva.

O Sovjetski Uniji naj mislijo ljudje karkoli hočejo, resnica pa je in ostane, da uravnava, ki bo dosežena brez Sovjetske Unije, ne bo dolgo trajala.

NEMIRI NA PORTUGALSKEM

Komunisti hočejo ustanoviti sovjetsko republiko. — Zveza s Espinalom razrušena. — Žrtve majske demonstracije.

ESPINAL, Portugalska, 4. maja. — Revolucionarni elementi so danes prerazli štiri brzojavne črte. Zveza z zunanjim svetom in mestom je bila vsled tega pretngana.

OPORTO, Portugalska, 4. maja. — Policija je zaplenila danes oklepni avtomobil v Grijo, predmestju Oporta. Avtomobil je bil prvotno traktor, izpremenjen v bojni stroj.

LIZBONA, Portugalska, 4. maja. — Število žrtev kralov zadnji petek, je znašalo, soglasno z uradnimi poročili, štiri mrtve ter 22 ranjenih. Dve teh žrtev sta danes zjutraj umrle v bolnici.

Tekom nemirov v Oporto je bilo ranjenih osemnajst ljudi. Drugo največje mesto Portugalske je še vedno pod vojnim pravom.

Vržajno ministarstvo je danes objavilo brošuro, katero je delil 1. maja akademični oddelek komunistične stranke. V brošuri se glasi med drugim:

— Borili se bomo proti policiji, ki bo skušala ustaviti naš revolucionarni pohod.

— Podpirali bomo delavce v njih stavkah, dokler ne bo prišel dan, ko bo ustanovljena republika vojakov, kmetov in delavcev. Nato pa bomo dosegli svoj končni cilj — absolutni komunizem!

Na koncu manifesta pa se glasi: — Naj živi komunistična svetovna revolucija! Naj živi sovjetska republika ter iberske sovjetske republike!

— Proč z diktaturo ter buržusko republiko!

VELIKE TEŽKOČE KITAJSKJE VLADE

Njen obstoj je odvisen od notranjih ter zunanjih problemov. — Gibanje proti Kajšeku.

SANGHAI, Kitajska, 4. maja. — Obstoj nacionalistične vlade na Kitajskem je bil zelo ogrožen od notranjih ter zunanjih političnih problemov.

Velik del konservativnih elementov v Kuoming-stranki je obdržal predsednika Kaj-Šeka, da je prekoračil svoje polnočiti in da ni sposoben vladatai. Zahtevajo njegov odstop.

Ta spor v notranjosti vladajoče politične skupine je postal očividni pred par dnevi, ko se je pojavilo vstaško gibanje v provincah Kvantung in Kvangsi.

Ozemlje Kantona je veljalo kot iztočišče revolucionarnega gibanja na Kijajskem.

Tam je prišel general Čang s svojim gibanjem, ki se je končalo z ustanovitvijo nacionalistične Kitajske.

Konservativci v Kuoming-stranki so danes izjavili, da se bo njih gibanje v kratkem razširilo po vsej deželi.

BOMBA V MINISTROVEM STANOVANJU

TOKIO, Japonska, 2. maja. — V stanovanju japonskega finančnega ministra Inouya je eksplodirala bomba. Ranjen ni bil nihče.

Kdo je položil bombo, se dozdaj še ni moglo dognati.

VELELETALO DO-X V BOLAMI

Prihodnji cilj zračne ladje je oddaljen 950 milj. — Odletel je ob devetih zjutraj.

LIZBONA, Portugalska, 4. maja. — Neko sem došlo poročilo je javljalo, da je nemška zračna ladja DO-X na poletu v Bolamo pasirala St. Louis v Senegalu.

Razdalja do Bolame znaša vsled tega 950 milj. To je približno tretina vse poti na sedanjem poletu.

MADRID, Španjska, 4. maja. — Neka brzojavka, ki je dospela danes s pozno iz Las Palmas, ni poročala ničesar o nemški zračni ladji, ki se nahaja na poletu v Južno Ameriko.

"PREROK" O BODOČI VOJNI

Pisatelj pravi, da bo v osmih ali devetih letih doživela Evropa novo vojno. — Središči sta Poljska in Albanija.

Colonel E. Alexander Dowell, kategera nazivajo "starega znanca cesarjev in vladarjev" prerokuje novo vojno, ki bo prej all slej izbruhnila v Evropi.

Pred kratkim se je vrnil v Ameriko, zatem kot je več kot eno leto študiral razmere za svojo novo knjigo, ki bo nosila naslov "Grom nad Evropo".

Na vprašanje poročevalcev, kdaj bo izbruhnila nova vojna, je odgovoril:

— Mir je podoben hiši, zgrajeni iz igralnih kart. Če eno samo karto nekoliko premakneš, se vse skupaj zruši. V Evropi bo izbruhnila vojna tako nenadoma, kot se razpoči bomba. Vsako minuto zamore izbruhniti. Toda zdaj se mi, da bo imela Evropa mir najkasneje do leta 1940.

Po njegovem mnenju sta žarišče vsega nemira Poljska in Albanija. Največjo nevarnost za evropski mir tvori po njegovem mnenju poljski imperijalizem. Pravi, da nima Poljski sploh nobenega zmisla za svetost sklenjenih pogojev. Poljska se bo spopadla z Nemčijo, obema bodo pa druge kar zapovrstjo sledile. Nemčija seveda še ni pripravljena, toda kadar bo, bo pripravljena, da sledi vihar.

VSTAŠKO GIBANJE V EGIPTU

Policija se je spopadla z wafdisti. — Osem mrtvih in 46 ranjenih. — Kravali so se pričeli ob priliki obiska voditelja Nahas paše.

KAJIRA, Egipt, 4. maja. — Tekom kralov v Benisuez, pri katerih se je policija poslužila revolverjev, je bilo ubitih osem ljudi, dočim jih je bilo ranjenih 46.

Šestem policistov je bilo poškodovanih.

Nemiri so nastali, ko je prišel voditelj wafdistov Nahas paša s svojimi spremljevalci v mesto. Napotili so se v glavni stan nekega oddelčne člana organizacije.

Novica o njih dohodu se je razširila kot ogenj po vsem kraju, in velike množice ljudi so se zbrale pred hišo.

Prihitela je policija ter skušala razgnati množico. Njen poveljnik je bil napaden.

Konečno se je poslužila policija revolverjev ter preglnala razgrajalce.

Wafdisti in številni liberalni voditelji so pozneje zapustili mesto.

Ministrijski predsednik, Sidkey paša, je objavil, da so bile čete odpisane, da varujejo Nahasa in njegove spremljevalce na poti v Kairo.

Policija je zastopila pot Nahasu in njegovim spremljevalcem.

Poveljujoči častnik je pojasnil voditelju wafdistov, naj ga pelje pred generalnega pravdnika.

Nahas pa je odgovoril:

— Z največjim veseljem bom šel z vami!

On in njegovi spremljevalci so bil podvrženi ostremu baslišanju.

Ijena "kako kot le malo katere druga.

Nadaljne nevarnost za evropski mir tvori Albanija, kraljevina kralja Zoga.

— Če Zogu umre naravne smrti, ali če bo usmrčen, bo izbruhnila v Albaniji anarhija. Anarhija pa pomenja italijansko intervencijo. Kakorhitro stopi italijansko vojsstvo v Albanijo, bo Jugoslavija na vrsti, čemur bo sledil vihar.

Neglede kje živite, v Kanadi ali Združenih Državah

je zanesljivo varno in zato koristno za vas, ako se poslužujete naše banke za obrestonosno nalaganje in pošiljanje denarja v staro domovino.

Pri nas naloženi zneski prinašajo obresti po
4% že s prvim dnem vsakega meseca.

Naša nakazila se izplačujejo na zadnjih poštah naslovljencev točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na izdanih potrdilih. Naslovljenec prejme torej denar čisto, brez samodejnega časa, brez nadaljnjih potov in stroškov.

Posrebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisani naslovljencev in sigom sadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljateljem v dokaz pravilnega izplačila.

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju n/arede pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih slučajih tudi na sodnji v stari domovini.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Telephone Barclay 7-0390 ali 0391

Glas Naroda

Owned and Published by SLOVENE PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Table with subscription rates for US, Canada, and foreign, including annual and semi-annual options.

Advertisement on Agreement.

Glas Naroda izhaja vsaki dan izven nedelj in praznikov.

Dogaj brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

GLAS NARODA, 216 W. 18th Street, New York, N. Y. Telephone: Chelsea 3875

TUJERODCI IN DRZAVLJANSTVO

Nekaj samoposebi umevnega je, da mora tujerodec, ki je v Ameriki stalno naseljen, gledati na to, da dobi čimprej ameriške državljanske pravice.

Dasi se mora kot nedržavljan pokoriti istim postavam kakor državljani in ima razen nekaterih izjem iste pravice, ga Amerikanci nekam postrani gledajo ter imajo dovolj povoda za to.

Inozemec, stalno bivajoč v Združenih državah, ni ne krop in ne voda, ako ni ameriški državljan.

Dasi je skoro popolnoma prekinil zveze s starim krajem, mu sempatam utegne kdo očitati, da še vedno predpostavlja vladu pod katero je živel v stari domovini, vladni Združenih držav.

Navzlic temu je v Ameriki še vedno ogromno število tujerodcev, ki niso naturalizirani.

Kaj je temu vzrok? Vzrok je prav dobro pojasnil Harold Fields, ravnatelj National League of American Citizenship.

Pravi, da so temu krivi precejšnji stroški, ki so v zvezi z dobavo državljanstva.

V zadnjih dveh letih so se ti stroški znatno povišali.

Lani je bilo vloženih 220,000 manj prošenj za dobavo prvega papirja, in 40,000 oseb manj se je potezalo za dobavo državljanstva kot pa prejšnja leta.

Pristojbina za naturalizacijo je bilo zato zvišana, da bi se zmanjšalo število v inozemstvu rojenih ameriških državljanov, da bi pokazali inozemcem da jih Amerikanci ne smatrajo za enakopravne ter da bi s tem zmanjšalo priseljevanje.

Za nove odredbe oziroma za višje pristojbine so odgovorni takozvani "stoprocentneži".

V vojni in po vojni se je narodna zavest utrdila, ne samo v Ameriki, pač pa tudi po raznih evropskih državah.

Najboljša primera za to sta Italija in Francija.

Francoza je le težko pregovoriti, da bi postal kaj drugega. Istotako je z Italijanom, kateremu je fašizem utrdil narodno zavest. Laškemu fašistu je fašistična Italija prva, pa naj živi kjerkoli in naj ima drugod še take ugodnosti.

Morda je tudi gospodarska depresija vzrok, da prosti manj ljudi za ameriško državljanstvo. Nekateri se pač drže gesla: "Kjer je dobro, tam je moja domovina".

Marsikateri tujec ki je prišel sem v namenu, da si izboljša svoj položaj, hrepeni v sedanjih težkih časih po dnevu, ko se mu bo nudila prilika, da se vrne v domovino.

Vpoštevati je (treba, da živimo zdaj v izjemnih razmerah.

Pretirani nacionalizem se bo polagoma ohladil, časi se bodo izboljšali, in prišel bo čas ko bo tudi število prošenj za ameriško državljanstvo naraslo.

Advertisement for Storite Nekaj (Save something) regarding insurance and financial services.

Advertisement for KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE (Book Club) regarding membership and book distribution.

Dopisi

Pittsburgh, Pa.

Hočeš, nočeš, moraš! To je izrek, kateri je mnogokrat na svojem mestu. Zavaljo tega, se moram tudi jaz tega izreka oprijeti, ako hočem, da slovensko občinstvo po širni Ameriki izve, da Slovenci v Pittsburghu še živimo, in da nam slava pobrula. Dokazi temu naj bodo vsakovrstne zabavne prireditve v letošnjem letu.

Prva prireditev bo 10. maja in sicer dve igri, ena v slovenskem in ena v angleškem jeziku. Slovenska igra je "Andrej in njegov zločin". Igračev v treh dejanjih. Ime angleške igre mi ni znano. Igrajo priporočili mladinski angleško poslušajoče društvo "Pittsbuergen", št. 196 J. S. K. J. Priporočila se, da se slovensko občinstvo v Pittsburghu in okolice iger v polnem številu udeleži.

16. maja bo proslavilo dvajsetletnico svojega obstanka pevsko društvo "Prešeren". Za to proslavo bo "Prešeren" priredil igro "Ženin v zadregi", in nastopil z več pesmimi. Po končani slavnosti bosta banket in prosta zabava.

Dvajsetletni obstanek, ni nikakoli malenkost, posebno ne za pevsko društvo. Marsikateri prosti urica je bila iztovarjena za povzdigo slovenske pesmi in naroda. "Prešeren" je ves čas svojega obstanka deloval za vsak slovenski napredek, in bo tudi še v bodoče, dokler bo obstajal.

Zavaljo tega tudi upa in pričakuje, da bo občinstvo v Pittsburghu in okolici, to vpoštevalo in se v polnem številu proslave udeležilo.

Dne 30. maja, pa bo proslava dvajsetletnice otvoritve Slov. Doma v Pittsburghu, Pa., kateri je v ponos nam vsem. Kaj bi začeli mi Slovenci v Pittsburghu, ako ne bi imeli svojega doma? Kje bi se zamožilo doseči napredek, ako ne bi imeli Slov. Doma? Jaz mislim, da nikjer, ampak bi tavali, ko čreda brez pastirja. Zavaljo tega, vsa čast in zahvalo vsem onim, ki so se toliko trudili, da so postavili Slovenski Dom.

Za dvajsetletno proslavo otvoritve Slov. Doma bo pevsko društvo "Prešeren" priredilo igro, po igri se bo pa vsem navzočim ustanoviteljem Slovenskega Doma izkazala posebna čast in zahvala za njih požrtvovalnost in prekoristno delo Slov. Doma. Zavaljo tega so prošeni vsi ustanovitelji Slov. Doma v Pittsburghu in okolici, da so navzoči na tej proslavi.

Ostalega slovenskega občinstva v Pittsburghu in okolici je pa narodna dolžnost, da se proslave udeleži, in izkaže čast in zahvalo vrlim začetnikom Slovenskega Doma.

Koncu mojega dopisa prosim vse štate, da bi blagovolili vpoštevati ta moj dopis.

S krepkim pevskim pozdravom!

Ivan Varoga.

Barberton, O.

"Ameriška Domovina" z dne 25. aprila je na prvi strani v sedmi koloni priobčila sledečo novico:

In še en koncert po imelo Pevsko društvo "Zvon" iz Clevelanda in to v Barbertonu, O. V Barbertonu so se zedinila štiri slovenska podporna društva, ki so povabila društvo "Zvon" iz Clevelanda, da jim priredi koncert. Dan koncerta bo naznanjen pozneje. Pevcem in pevskam društvu "Zvon" ni za "profit". Peli bodo, in razveselili srca naših domačinov, in kar bo čistega dobička, se bo razdelila za asessment brezposelnih družinskih članov v Barbertonu. Kaj ne, da je to lepa novica?

Da, lepa ako resnična — toda do danes (27. aprila) popolnoma brez podlage. Danes se še ni nobeno družbeno podporno društvo izreklo za ta nameravani koncert. Oziroma še nobeno društvo izven štirih enega, ne v e o zadevi. Slednje in edino, ki je na redni seji razpravljalo o tem, se je po večini izrekli proti izspodaj navedenih razlogov.

Priloznih \$6.00 vam pošljem kot naročnino za list Glas Naroda. Oprostite, da sem tako zakasnela, pa boljše je vseeno malo kasneje, kot pa nobenkrat. Ko še sedim pri pisavi, bi zelo rada sporočila javnosti kakšno dobro novice iz te naše močnemenske oblasti, ali šalobog, da jih po zvezi. Dela tako ni vredno omenjati, ker ga skoro niti ni, in ko bi se jih stvarja s "lascion".

Povabljenih je bilo nekoliko tujnikov podpornih društev, (vsi se niso odzvali), s tem pa še ni rečeno, da delujejo za to štiri tukajšnja društva.

Kje je dobil urednik A. D. te informacije, mi je nerazumljivo. Menim pa napačnih poročilih. Ako je hotel pa barberionsko javnost nekoliko potegniti, je šel nekoliko predaček.

Toda k stvari: Pravijo, da pevcem "Zvona" ni za "profit". Saj bi bilo skoro smešno gledati za profit v tej depresiji. Obratno je pa vprašanje, bi li bilo kaj profita?

Tukaj, kakor drugod, so razne prireditve, koncerti, plesne veselice, dramatične igre itd. "Profit" teh priredb se nekako suče okrog \$75.00 do \$100.00, ako je že nekaj izvanrednega.

Sedaj pa nekoliko pogledimo v sledeče številke ali stroške za nameravani koncert.

Voznja za Pevsko društvo "Zvon" iz Clevelanda v Barberton (okrog 35 oseb) \$40.00. Večerja za ravnatoliko oseb, recimo \$35.00. Dvorana \$20.00. Godba za ples po koncertu najmanj \$10.00. To zneso \$105.00. Nato je treba računati, predno gremo dalje. Vprašanje je, ako sploh napravimo toliko dobička, da se pokrijejo ti stroški. Koliko bo pa za brezposelne?

S tem ne mislim žaliti vrliga pevskega društva "Zvon", ali ma odrekati koncert v Barbertonu. Sem pa za resnico, in za nobene pretveze. Ideja za brezposelne je preplemenita, da bi se jo izražalo bolj v zasebne namene nego za brezposelne. Vedno smo bili ter bomo zato, da ako se kaj priredi v naseljni Barberton za tukajšnje javno korist ali pomoč, da se društva zavzamejo zato ter žrtvujejo vsako po svoji moči, pa bodisi pijačo, jedila, dvorano (vsaj deloma) da tako ni nikakih stroškov ter da ves dobiček ostane v ta namen.

Kocert za brezposelne pod sedanjim načrtom, bi bil pa po mojem mnenju narodni greh.

Obratno smo pa Barbertončanje preponosni, da bi povabili v Barberton tako zmogno pevsko društvo kot je newburški "Zvon" "brezplačno". Vem, da bi marsikdo v Barbertonu rad čul vaše umetno petje, radi tega pevci in pevke "Zvona", je naprej za slovensko pesem v tujini. Najmilit dvorano, potom vašega tukajšnjega sotrudnika (ce), ter priredite ta nameravani koncert. Zagovarjam Vas, da vam bodo šli tukajšnji rojaki na roko.

V tem oziru bi se bilo najboljšo obrniti na odbor društva "Domovina", ki lastuje tukajšnje dvorano.

Do vsegahe svidenja!

X.

Chicago, Ill.

Kot že večkrat poročamo, priredi v Chicago dne 9. maja velik koncert dobro znana Slovenka, tukaj v tej deželi rojena, Jeanette Perdan iz Clevelanda, hberka dobro znane družine Rudolfa Perdana, kateri je predsednik glav. nadzornega odbora J. S. K. J. Umetnica Jeanette Perdan je zadnje čase že v več krajih odlično nastopila v največje zadovoljstvo občinstva, kar obeta tudi tukaj v Chicago stori. Pela bo ne le slovensko, pač pa v več drugih jezikih.

Ker je to prva slovenska umetnica v tej deželi in ker se je povzpela do tako velike stopinje, smo lahko na njo ponosni. Udeležimo se njene koncerta v največjem številu in napolnimo dvorano C. S. P. S. na 1126 W. 18. Street, 9. maja, točno ob 8. uri zvečer. Po koncertu bo prosta zabava in ples.

Toraj društva ter drugi rojaki, naj bo ta večer v proslavo slovenske umetnice Jeanette Perdane.

Vstopnice v predprodaji 50c, pri vrtah 75c.

John Zvezich, predsednik dr. "Zvon", št. 70. JSKJ.

Singham, Utah.

Priloznih \$6.00 vam pošljem kot naročnino za list Glas Naroda. Oprostite, da sem tako zakasnela, pa boljše je vseeno malo kasneje, kot pa nobenkrat. Ko še sedim pri pisavi, bi zelo rada sporočila javnosti kakšno dobro novice iz te naše močnemenske oblasti, ali šalobog, da jih po zvezi. Dela tako ni vredno omenjati, ker ga skoro niti ni, in ko bi se jih stvarja s "lascion".

Mislil imajo dobre, ko pa enkrat pošljejo rudo v topilnico, so pa zelo razočarani, ker kompanija skoro vse zase obdrži. Kamor se revni delavec obrne, ni nič.

Sporočiti pa imam zelo žalostno novico, da smo ravno pred dvema dnevoja položili k večnemu počitku priljubljenega rojaka in prijatelja Louisa Arkota. Bolehal je eno leto za neozdravljivo boleznijo na vratu. Noben zdravnik mu ni mogel nič pomagati, umri je 23. aprila v Salt Lake City bolnišnici. Sprevod se je vršil iz hiše žalosti po katoliških obredih in pod vodstvom našega priljubljenega rojaka John Štamfela, ki je zelo lepo uredil, da se je vršil sprevod kar najlepše. Vsa čast mu!

Pokopali so ga na Murray pokopališče ob ogromni udeležbi. Netroj čevlček je krasilo njegovo krsto. Pokopni Louis se je rodil pred 42 leti v vasi Zamostec pri Sodražici, kjer tudi župnišča osivelu mater in očeta, tukaj pa čeno in 4 male utročice, katere je neizmerno težko zapustil. Nadalje zapušča tukaj dva brata Johra in Martina in sestro Mrs. Mary Prijanovich, v Clevelandu pa brata Franka in sestro Francis Mlakar.

Počivaj v miru dragi Louis, naj ti bo lahka tujna gruda!

Družini Arko izrekamo iskreno sožalje!

Jennie Kašček.

Iz Slovenije

Aretacija Mohorkovega tovariša Friderika Klančnika.

Pri zasilanju je jelovski roparski morilec Rudolf Mohorko izpovedal, da kmeta Rudolfa Klančnika ni ubil in ropal Rudolf Kovač, ki je bil radi tega obsojen na 15 let ječe, ampak nekdo drugi. Izdal je tudi neko ime, katero pa so oblasti zaradi zasledovanja prikrivale. Vendar pa so ljudje kmalu izvedeli, da je umora Klančnika obdolžen Friderik Klančnik, bivši orožnik, ki je bil že takoj tedaj aretirani in so obtožen, zaradi pomankanja dokazov pa zopet izpuščen.

Po Mohorkovem opisu je načrt za umor izdelal Anton Kovač, izvedli pa so ga Mohorko, Rudolf Kovač in Friderik Klančnik. Ker je Klančnik šel po tisti poti, na kateri ga je čakal Klančnik sam, ga je tudi sam umoril. Ko sta prispeela Mohorko in Rudolf Kovač, je bil Klančnik že mrtev, Rudolfa Kovača so aretirali kot sokrivca in ga obtožili, Klančnik pa je, ko je zasluhl nevarnost, izginila iz Maribora v Celje, od tam v Laško in potem neznanu kam. Vse zasledovanje je bilo brez uspeha, čeprav je bila za njim izdana tiralka. Naposled pa so ga pretekle dni izsledili v Vinkovcih, kjer je bil zapolten kot delavec. Pri nem je živel tudi njegova žena.

Klančnika so po aretaciji in zasilanju prepeljali v Maribor, kjer ga je izročil okrožnemu sodišču. Do Celja ga je spremljala tudi njegova žena. Klančnik bo zasilan, in bo bo tajil, bo konfrontiran z Rudolfom Mohorkom. Tako so sedaj v zaporu vsi Mohorkovski zločinski tovariši Anton Kovač, Rudolf Kovač, Ljudevit Hriberki in Friderik Klančnik.

PATALOŠKI ZNAČAJ KUERTENA

DUESSELDORF, Nemčija, 19. aprila. — Proces proti duesseldorskem vampirju nima primere v zgodovini kriminalistike. Od drugih kriminalnih razprav se loči na zunan in znotraj. Na zunan je po tem, da sedi obtoženec v rumenem zaboju iz lesa na podstavku. Tako je viden vsem in od vseh strani. Razpravna dvorana je v nekem pogledu podobna predavalnici za medicince.

Vsak dan sede Kuerten na svoj prostor s hladnokrvnostjo. Po občinstvu se ne ozre nikoli. V obraz je vedno sveže rdeč, lasa ima skrbno počesane. Dočim učinkuje njegova naprej moleča brada brutalno, leži v kotih njegovih stišnjivih ust nekaj grozljivega in živalskega.

Na znotraj je Kuertenov proces brez primere posebno v tem, da se zločinec sam psihično seira in postaja s tem za kriminalistiko in medicinsko znanost nazoren objekt, ki se doslej še nikoli ni pojavil v tako ostrbi obliki. O svojih sadističnih nagibih govori povsem stvarno, kakor zdravnik, ki diagnosticira bolezen, ki se ga samega prav nič ne tiče. Vsako podrobnost svojih zločinov sijajno rekonstruira, pomni natančno ure in dneve svojih zločinov, tudi takih, ki jih je bil izvršil že pred več desetletji.

Po drugi strani pa se v njem kaže človek, ki so ga popolnoma usuznjili spolni nagoni. Med tem, ko so drugi morili, n. pr. Tetzner, Saffran, morili iz golega pohlepa po denarju ter so kovali načrte za svoja dejanja s hladnim razumom, so motivi Kuertenovih dejanj čisto drugačni. Podoba je, da ga je vse njegovo življenje obvladovala velika seksualno-patološka prisilna predstava. To je najboljše označilo sam, ko je dejal psihiatrom: — Lahko mi odprete lihanjo in prodrete do zrnatoga sklada — razumeli me ne boste nikdar.

Za njegovo nrv je značilno, da mu je bilo v spolno zadoščenje, če je mogel opazovati razburjenje, ki se je polasčalo ljudi na mestu umora. Po umoru služkinje Marije Hahn je n. pr. tridesetkrat obiskal kraj, kjer je izvršil zločin. Po umoru je šel skozi gozd v razpoloženju, ki se ne da opisati. Začel je peti. Vse je bilo mirno. Zvečer se je še enkrat vrnil k žrtvi in jo zakopal. Ura v zvoniku je bila in sova je skvikala. Vse to je zbuvalo v njem svojevrstno razburjenje. In dvoma, da se za tem opisom skriva vsa skrivnostnost Kuertenove zločinske osebnosti, ki kaže v vsem strašno dvojnost njegove narave.

Kuerten ni bil pijanec. Njegova žena pravi, da ni vso zimo izpil niti čase piva. Mučile pa so ga bolečine v glavi in je jemal razne praške. Na svojo zunanost je zelo pazil in je rabil briljantno in puder. Bil je velik prijatelj narave in je znal razlikovati vse ptiče glasove v gozdu. Igra z otroki mu je bila v veliko zadovoljstvo. V cerkev ni hodil, opomin: žene niso v tem pogledu zalegli nič.

Kuertenovi ženi je bil že takoj od početka nesimpatičen, a je tako dolgo tiščal za njo, da je postala na njegovo ponudbe Neškočjo je predstavil neki svoj ljubici za sestro.

Peter Zgaga

Vsaka barva ima svoj pomen. Rdeča barva, naprimer, pomenja ljubezen, višnjeva barva pa zvestobo.

Če ti piše dekle na rdečem papirju, že veš, kaj pomeni. In če dočliš od nje pisemce višnjeve barve, si lahko skoro prepričan, da ti je zvesta.

Poznam za Marjanca, ki ima veliko zalogo rdečega in višnjevega pismenskega papirja.

In kar z dvema fantoma se paja daš!

Prvemu pošilja rdeča, drugemu pa višnjeva pisemca.

Prvemu hoče dokazati svojo ljubezen, drugemu pa svojo zvestobo.

* Neki slavni vojskovodja je rekel: — Za vojno je treba tri stvari.

denarja, denarja in še enkrat denarja.

Ne vem, v kakem pogledu bi bilo mogoče vojno ženski primerjati, toda tudi ženska hrepeni po trojem: po možu, možu in še enkrat po možu.

* V pisarnjo znanega trgovca je prisla njegova postarna sitna žena.

Vsi uradniki so se je ustrašili. Kajti kadar je začela divjati, ni poznala ne mere, ne meje.

Odpravila se je naravnost proti privatnemu uradu svojega moža.

Najstarejši uradnik ji je zastavil pot rekoc:

— Gospa, žal mi je, toda braš zdaj ne morete k njemu.

Pisano ga je pogledala in opazila poleg vrat svilen ženski čežanj.

— Zakaj pa ne? — je siknila.

— Gospod ure ima baš zdaj opravka z vašo trgovsko zadevo.

— Tako, tako? Čegav je pa ta dežnik?

— To je dežnik važne trgovske zadeve.

* Ženske so ženske.

Velika ženska, ki bo marsikaj priznala, ene stvari pa za ves svet noče priznati, namreč, da je v svojem pedesetem ali šestdesetem letu že precej v letih.

— Oh, vse drugo, samo tega ne.

— Moj Bog, — kako se svet izpreminja, — je zdihovala uvela devica. — Pred tridesetimi leti so vsi moški noreli za menoj, dandanes pa so skoro nihče ne zmenji zame. Ja, saj pravim, moški se pa res starajo...

* Po civiliziranem svetu grmi že par desetletij:

— Med moškimi in ženskami naj bo popolna enakopravnost. Oba spola naj bosta enakopravna! Enake pravice za moške in ženske!

To zahtevajo učenjaki, politiki, zdravniki.

To že ni več zahteva posameznikov, to je zahteva vse človeške družbe.

Tudi jaz se pridružujem temu klicu in pravim:

— V dvajsetem stoletju živimo. V dobi splošnega napredka. Skrajni čas je, da dobimo moški iste pravice kot jih imajo ženske!

* Skrben družinski oče je modroval:

— Veselice, prirejene v dobrodelne svrhe, so pa res nekaj posebnega. Zadržni predpust so bile tri veselice, prirejene v dobrodelni namen. Vseh treh sem se udeležil s tremi hčerami. In koncem prepusta sem se vseh treh iznebil, dasi sem bil že trdno prepričan, da se ne bodo mogle nikdar oddati.

* — Draga moja — je rekel rojak svoji ženi, kateri se je bližala zadnja ura — malo prej je bila tvoja prijateljica tukaj, pa te nisem hotel zbuditi, ker si baš nekoliko zadremala.

— Oh, — je vzdihnila bolnica — tako slabo mi je, tako strašno slabo. Prav je, da me nisi prebudil. Ali je še vedno imeja tisti zelen klobuk, ki ga je kupila lansko jesen?

* — Denar ne osreči človeka — je pridigoval učen pridigar.

— Seveda ne, — je zasmiral rojak, — podobno če ga je premalo.

Special Interest Accounts

Vsak, kdor še nima vloge pri nas je vabljen, da se pridruži mnogoštevilnim našim vlagateljem, ker pri nas je denar VARNO naložen in ga zamo-re vsak vlagatelj dvigniti vsaki čas, brez vsake odpovedi, kar je v gotovih slučajih velike važnosti.

Vloge obrestujemo po 4%

in obresti teko od vsakega prvega v mesecu naprej in se pripisejo h glavnici vsakega 1. januarja in julija.

Sakser State Bank

DEPOSITORY OF THE STATE OF NEW YORK

38 DOWNEY STREET

NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MILAN PUGELJ:

POVIŠANJE

Seja občinskega odbora bi se morala pričeti ob šestih, toda nekoliko se je zakasnila zato, ker nekateri odborniki niso točni. Nekaj jih je prišlo četrt ure kasneje, nekaj dvajset minut in stari, šepasti Mandelj bo zamudil ravno pol ure.

Tajnik stoji ob pisalni mizi in tišči k prsim šop papirja. Je dolg, upognjen in nocoj izjemoma v lica rdeč, ker je nervozen. Župan je star okoli petdeset let, hodi po sobi in govori važno o olepšavi trga. Pravi, da bi bilo dobro, če bi mali dreved za cerkvi po angleško ostrigil.

Odborniki se spogledajo. Brivec, ki je slišal samo zadnjo besedo planske in vpraša, kako. Po angleško, pónóví župan. Zdaj poveže vmes n'zek mož, ki je videl v nekem velikem mestu tako ostrizene kostanje, kaže v roko in razlaga tako, kakor bi bilo to samo po sebi umevno.

— Pa kako to izgleda? vpraša suhi trgovec. — Kakor živa meja. Zdaj prišepa Mandelj in vsi se odmahnejo.

— Polnoštevilni smo, pravi nekdo župan stoji naprej in vsi drugi gredo za njim v posvetovalnico. Tajnik izroči papirje najmlajšemu odborniku ter se odstrani. Za seboj zapre vrata in hodi tiho po pisarni.

Zasliši glas zvončka, pozdrav župana, govor o pokojnem trškem meščanu, nato ropotanje s stoli, potem se mu zdí, da je velel župan: Preidimo na dnevni red!

Od stropa visi velika petrolejka, ki gorí z zelenkastim plamenom mirno in dovolj svetlo. Pohísto po sobi je staro kdove koliko let; tla že davno niso več ravna in njih gledajo debele in svetle glave obrušeni žebjev. Na steni visi slika Napoleona. Naslikana je s svetlimi in pisanimi barvami na obledel, podolgovrat papir. Mali vojskovodja sedi na belem konju, pa kaže svojim generalom s sabljo nekam prede, nemara proti Ljubljani.

Tajnik zasliši svoje ime in naenkrat mu je mučno. Stopi skozí vrata na hodnik in prične šetati.

Zunaj je deževno in še vse križem curija in kaplja voda od streh in podstreškov. Hodnik je star, vegast in povsod nagnit Pod njim teče nagla reka, ki je zadnje dni vsled neprestanega deževja močno narasla. Odsevi luči, ki gore na nesprotnem

bregru, odsevajo po njej v dolgih svetlih progah, ki se nepretrgoma gibljejo in zibljejo in menjavajo. Zdaj jih pretрга senca v sredini, zdaj pri kraju, potem zavijejo kakor kače in se ne morejo umiriti. Niže spodaj je lesen most in v njegove opore pritiska voda, šum: in se spenja po njih ter se jim grgajoča in penasta umika. Tajniku bije srce. Deset let službuje tukaj in devet let čaka na povišanje plače. Nocoj teče tega pričakovanja devetkrat tristopetinsdeset in dvanaštri večer. Posrečilo se mu je spravití zadevo o svoji plači na dnevni red. Pol ure še in potem bo usoda določena. Pojde domov, kjer ga vse čaka in misli š njim. Njegova žena Marjeta, sinko Janezek in hčerke Ana, Metka in Karolina. Vsi vedo, da se ima nocoj nekaj zgoditi, tudi mala Metka, ki je stara tri leta, drži v ustih palček in čaka, čaka.

Gre v glavnem za tistih usodnih trideset kron, ki so mu manjkale desedno vseh deset let vsak mesec. Tri tedne so živeli, potem je nastopil tisti nesrečni četrty teden, ko ni bilo belica v hiši. Sosedja je dala malo zelja, pek kruha na kredo, toda mesar je bil sam župan in ta ni dal ničesar. Trije tedni so minili naglo, kakor bi jih nosil piščadnji pa se je vlekel kakor polj. Pripetilo se je to devetkrat dvanaštkrat, toda danes se konča, tista usodna ura že bije.

Tajnik se nasloni na preperelo ograjo in gleda v temno vodo, ki beži pod njim. In njegove misli gredo še naprej, še v boljše nade, ker je mogoče, da bo povišanje preseglo trideset kron in se bo njegova žena lahko nabavila nekaj spodnjega perila, ki ga že deset let nima in bo lahko kupila ta mesec eno in drugi mesec drugo brisačo, tudi šest robocev in nogavice, da bo imela enkrat po desetih letih spet cele na nogah. In čevlji? Zdaj je jesen in bliža se še slabši čas. Janezek hodi v šolo in Karolina tudi. In njegov desni čevlj je zini prav ob zunanji strani.

Tajniku pride naenkrat na misel mesto. He, he, mesto! Sonce, maj, cesta bela, čista, svetla, a on s svojo ženo in otroci na njej. Prišli so, da vidijo malo svet, da pokušijo, kako živi gospoda. Gredo v mestni vrt, tam so vrtiljaki, pojo lajne in stoji šotor velikega cirkusa. Oni, kakor gospoda iz mesta, sedejo na klopi, gledajo in poslušajo. Lajna igra še huje, kakor farne orglje. Drobi, da nikoli tega. Visoko, nizko, tiho, glasno, kakor hočeš. Vidíš, sinko, tam pred zverinjakom tisto grdo žival? Tisto je opica. Je iz južnih krajev. Ha, in dirindaj, in ljudje sem in tja, vojaki, ženske, mlado, staro in policaj.

— No, gospod policaj, saj lahko tukaj sedimo?

— A ste iz dežele?

— Tako je. Smo prišli malo pogledat, kaj dela svet.

Vidíš, policaj, ne reče ne take ne take, ker je vse v redu. Obrne se in prestopa dalje.

Kaj pa cigara?

Evo, tukaj je v prsnem žepu! Potegne iz nje slamco, jo zatakne za uhej, vstane in stopi h kadilcu.

— He, gospod vojak, bi dali malo ognja? Smo z deželic, nič hudega!

Zdaj pa malo dalje. Na vrt tistele gostilne, kjer je toliko miz, kakor: bi se zbirale tam tri fare po trikrat na dan.

— Bo kaj, natarakija? Le ne drži se tako, žena! Imamo še nekaj drobiža, ga slišiš? Meni mero, ženi mero, otrokom pa dve pokalici in kruha!

Glej, saj še drugačnega nimajo, kakor belega! Od hudirja!

To se prileže! Pivo vedno sveže, ne kakor v trgu pri Pipanu, ki ga pozabí v steklenicah na solincu.

In zdaj še malo po mestu, da slišimo vojaško godbo. Čindarasa, to ti igrajo! Žink, žink in še enkrat žink! Kako ti zapejo trobenta, tra, tra! Čindarasa, čindarasa!

Zdaj se zamaje ograja, na kateri stoji tñnik, leze nekam naprej, si- cer počasi, tajnik se hoče umakniti nazaj, toda je že preveč nagnjen naprej, vse se zavrtí, on, trbušno, četrter desk in vse skupaj lopne in ploskne v bežečo vodo. Tajnika je udarilo nekaj po glavi in mu dene prvi hip dobro hlad vodo, a naenkrat ga popade taka groza, da grabi krog sebe, kakor besen. Ali voda se umika njegovim rokam in nogam, pa beži z njim dalje in ga nosi zdaj globlje zdaj više.

Vrata posvetovalnice se med tem odpro in stari Mandelj bije s palico ob tla.

— Halo, tajnik, sem, da izveš!

— Hej, tajnik, bliže, bliže!

— Častitam!

— Kje pa je?

— Povisek znaša mesečno 40 kron!

— Naprej, možakar!

V tistem hipu pomoli tajnik tam spodaj pri mostu svojo mokro desnico z razprtimi prsti iz vode, ploskne z njo po vrtnicu in penah ter izgine. Ne vidi ga nihče nikoli več.

ROKA POD KOLESI BRZEGA VLAKA

Paríško kazensko sodišče se bavi z nenavadnim primerom zavarovalne goljufije. Trgovski zastopnik Baecheler je obtožen večkratne goljufije. Proti njemu sta vloženi dve tožbi. Prvo so vložile nekateri zavarovalnice, drugo pa francoska Vzhodna železnica.

Baecheler je baže namerno položil desno roko pod kolesa brzega vlaka, da bi dobil odškodnino od železniške družbe. Z vsa svojo energijo se je vrgel iz drvečega vlaka in položil naknadno, kakor veljijo poročila, desnico pod kolesa, ki so mu jo seveda strla in raztrgala. Mož je prejel nato od prve zavarovalnice 180.000 frankov, od drugega zavoda pa še 120.000 frankov, od Vzhodne železnice pa je skušal izterjati še 300.000 frankov, tako da bi potegnil vsega skupaj čedno vsoto 600.000 frankov. Mogoče bi bil to tudi dosegel, da se ni ena izmed zavarovalnih družb informirala o okoliščinah, v katerih se je primerila "nesreča". Presledka se je pokazala, da obstoje tehni pomisleki proti "nežodi". Družba je nato vložila tožbo, ki se ji je pridružil še drugi zavod.

POZIV

Vai naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naproseni, da jo po možnosti čimprej obnove. — Uprava "G. N."

NOVE RIMSKE INTRIGE

Pred dnevi je objavila rimska "Tribuna" članek pod naslovom "Jugoslavija med Francijo in Nemčijo", ki je izšel v obliki dopisa iz Pariza.

V članku se naglašá, da so v francoskem javnem mnanju v zadnjem času pričeli baže povsem drugače gledati na jugoslovensko in rumunsko frankofilstvo in da se kaže v tem pogledu gotovo vznemirjenje. To prihaja menda od tod, ker se je v Jugoslaviji in Rumuniji pričelo kazati gotovo jačše prijateljsstvo do Nemčije. Ta nova orientacija napram Nemčiji se kaže po trditvah rimske "Tribune" v tem, ker se je nedavno osnovalo v Beogradu nemško-jugoslovensko društvo, ki ga vodi več bivših ministrov in veliko število uglednih osebnosti beograjske družbe in ker se je kmalu za tem organiziralo v Beogradu razstava nemške sodobne umetnosti, ki je bila posvečena znatna pozornost. Po rimski "Tribuni" se kaže izprememba v razpoloženju tudi v tem, ker se je v zadnjem času v Jugoslaviji baže zelo povečalo zanimanje za nemške knjige, došim je povpraševanje po francoskih knjigah precej padlo.

Vsekakor je smisel tega članka v rimski "Tribuni" jasen za vsakega mislečega človeka in za vsakogar, ki je sposoben kritično ocenjevati, kar čita. Očitno je, da gre za novo intrigo. Zdi se, da so gotovim krogom v Italiji napotili prirščni odnošaji med Francijo in Jugoslavijo ter medosebojno prijateljsstvo teh dveh držav, ki je utrjeno v najtežjih prekušnjah. Čeprav je ta polaj čuden in težko razumljiv, vendar ni nikaka skrivnost. V ostalem tega naš jadranski sosedeje tudi ne taje. Nekako pred dvema mesecema je rodni brat italijanskega ministrskega predsednika Arnaldo Mussolini, direktor lista "Popolo d'Italia" ki vsekakor dobro pozna zunanjo politiko svoje države in njene namene, izjavil v nekem pariskem listu, da je prijateljstvo med Francijo in Jugoslavijo glavni vzrok nesporazumov in težkoč v italijansko-francoskih odnosajih. Pri nas je ta kategorična izjava Mussolinijevega brata izzva-

la upravičeno začudenje, ker nisimo mogli dovesti v nobeno logično in vzorno zvezo francosko-jugoslovenskega prijateljstva z italijansko francoskimi nesporazumi in nesoglasje glede pomorske obozižve, ki še niso urejeni, glede tunijskega in libijskga spora, ki je še neresen, in glede na italijansko-francoska nasprosta na raznih mednarodnih koferecah v poslednjih dveh letih.

Intrige rimske "Tribune", po kateri naj bi osnovanje nemško-jugoslovenskega društva v Beogradu ter otvoritev razstave nemške sodobne umetnosti v naši prestolnici imela nekak vpliv na tradicionalno prijateljstvo med Jugoslavijo in Francijo, je zelo pozorna in naivna iz enostavnega vzroka, ker ustvarjanje dobrih odnošajev med našo kraljevino in drugim evropskimi državami nikakor ne more in ne sme pomeniti kake izpremembe našega razpoloženja do Francije.

Znano je dejstvo, da je bilo v poslednjih letih glavno strmeljenje ne samo francoske, temveč sploh evropske zunanje politike po ustvaritvi čim boljših odnošajev med Francijo in Nemčijo in poravnavi vseh morebitnih nesporazumov med tema dvema velikima evropskima državama. Eden največjih francoskih državnikov, sedanjí francoski zunanji minister Briand je postavil v poslednjih letih v službo za doseg tega velikega cilja svojo ogromno avtoriteto, vse svoje velike izkušnje, svojo ljubezen do zagotovitve trajnega miru. Lokarnski sporazum, ki je eden prvih in velikih uspehov v tej smeri, je bil navdušeno pozdravljen od vseh civiliziranih narodov in pobornikov konsolidacije razmer na kontinentu kot dogodek ogromne in skoro usodne važnosti za bodočnost Evrope. Pri tem činu je sodelovala tudi Italija skupno z Anglijo in še nekaterim neposredno zainteresiranimi kontinentalnimi državami. kar se jim more šteti samo v čast. Kasneje prizadevanja francoske zunanje politike imajo isti smisel in isti namen. Mi smo jih spremljali in jih še spremljamo z največjimi simpatijami, pre-

žeiti vedno z iskreno željo, da bi dovedli do končnega uspeha.

Vsemu treznemu svetu se vsiljuje vprašanje in zaključek: Če nisimo mogli zameriti prizadevanjem Francije, da bi ustvarila čim boljše odnošaje z Nemčijo, za kar je doprinesla tudi znatne žrtve in se odrekla mnogim svojim pravičam iz versalleske pogodbe, zakaj bi potem mogli v Franciji zameriti nam, če bi tudi mi želali dobrih odnošajev z Nemčijo? V nasprotjem primeru bi se moglo samo dvomiti nad iskrenostjo streljenje nja francoske zunanje politike po ustvaritvi čim boljših odnošajev s francosko-vzhodno sosedo in po osnovanju odnošajev med evropskimi državami na podlagi trajnega miru in čim bolj pozitivnega sodelovanja. Ko se je nedavno mudila francoska parlamentarna delegacija v Madžarski, ki ne kaže mnogo razpoloženja do dobre odnošaje z nami, in ko je bila ta delegacija v Budimpešti zelo prisrčno sprejeta, nam ni prišlo niti na misel, da bi videli v tem kako izpremembo francoskega razpoloženja proti naši državi. Prežeti z iskreno ljubeznijo do trajnega miru in iskreno naklonjeni vsaki akciji za likvidacijo starih sporov, mržnje in zavisti med narodi ter celotne teške moralne dedščine strašne svetovne vojne, spremljamo dosledno z največjimi simpatijami vsa prizadevanja za ustvaritev mednarodnih odnošajev na zdravejši podlagi.

Rimska "Tribuna" ne imela niti nima potrebe insinuirati in intriguirati, ker je to v bistvu odvratno in skrajno nesmiselno delo zlasti v primeru, ko gre za jugoslovensko-francoske odnošaje. Vsa naša aktivnost v mednarodnih odnosajih je javna, vsakomur znana in popolnoma v skladu s prizadevanji velikih evropskih držav, da bi se na kontinentu osnovali čim zdravejši odnošaji ter ustvarili čim boljše pogoji za trajen mir. Stojeljo nečujno na stališču ocvanja sedanjega političnega stanja, ki je bilo ustvarjeno z mirovnimi pogodbami, smatramo za potrebno podpirati vsakršno akcijo, ki ima za cilj izboljšanje odnošajev med narodi, kar edno more omogočiti trajno in plodno sodelovanje evropskih držav v atmosferi miru in iskrenosti. Tako razumevanje je po našem mnenju tudi v skladu z načeli Društva narodov, z Briandovimi idejami o osnovanju evropske unije ter s sodobnimi ideali Evrope. Rimska "Tribuna" se je v svoji zagrizenosti zelo zmotila, ko je mislila, da bi na taka pojmovanja mogla gledati postrani ona Francija, ki je bila in je ostala stalni inspirator ter pobornik idealov, prežetih z istim duhom in z istimi težnjami.

—M

SAKSER STATE BANK

82 COURTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.

posljuje vsak delavnik od 8.30 dop. do 6. popoldne. Za večjo udobnost svojih klientov, vsak pondeljek do 7. ure zvečer. Postlujmo se vsi brez izjeme te stare in stanovite domače banke.

TRIKRATNI MORILEC ZARADI BRUHANJA OGNJENIKA

Iz Utrechta (Nizozemsko) poročajo: — Pred tukajšnjim sodiščem se obravnavá nenavaden zločin, drama, ki se je odigrala v stanovanju profesorja Suparvija z otroka Jave. Suparvi, bivši vladni uradnik v Vzhodni Indiji, se je pripeljal pred nekaj meseci na Nizozemsko, kjer je študiral na univerzi v Utrechtu. S seboj je privedel tudi svojo ženo in dva otroka ter javanskega služabnika Sono. Najel je v Utrechtu gosposko vilo in se nastanil v njej s svojo družino.

Ko je letos 30. januarja prišel domov, je našel stanovanje v velikem neredu. Sono je ležal v kuhinji v mlakuži krvi. Prostor je bil ves zaplajnen. Povsod so bili krvavi madeži in curki, sledovi strašne borbe. V spalnici se je nudilo Javanecu še groznejše odkritje. Pod posteljo je ležala Suparvijeva umorjena žena in oba otroka. Vsi trije so izkrevaveli, ker jih je nekdo izbodél z nožem. Suparvi je ugotovil, da zločin ni roparski umor, kajti vsi vrednostni predmeti so ležali na svojem mestu in ni nič manjkalo.

Preiskava je pokazala, da je izvršil zločin služabnik Sono. Oddalil so ga v bolnišnico, kjer je že pred preiskavo priznal svoj zločin. Ko so ga vprašali, čemu je izvršil zločinstvo, je odvrnil: — Gospod in gospa sta grdo ravnila z menoj in tega nisem mogel več prenašati.

V teku obravnave je morilec ostal pri svoji izjavi. Ko je še slišal, da je začel bruhat ognjenik Mero-pl, se ga je polastilo silno razburjenje. Dela ni mogel več opravljati kakor poprej in ko ga je Suparvijeva žena zaradi tega posvarila, jo je zabodel. Otroka sta na materinih klic prihlela na pomoč in Sono je umoril tudi otroke.

Sodno zapriseženi psihater, ki je opazoval Sono, je izjavil, da je Sonov čin tipično javansko delo. Tudi če ni mogoče govoriti o nepreračunljivosti Sona, je vendar treba vzeti v ožir dejstvo, da so Javanci Sonove vrste le do neke mere preračunljivi ljudje, ker ravnajo javanski domačini čisto drugače kakor mislijo Evroplci. Nizozemski kazenski zakonik določa za silčne zločine dvajset let ječe.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 West 18th Street New York, N. Y.

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

(Nadaljevanje.)

- Slovenski šaljivo 40
Slovenski Robinson, trd. vez 35
Sociški invalidi 75
Solnce in senca 65
Skrivnost najdenke 35
Skazi srne Indije 50
Sanjska knjiga, mala 90
Sanjska knjiga, največja 90
Sanjska knjiga, Arabska 150
Spomin jugoslovanskega dobrovoljca 1914-18 125
Srodoljivec, trd. vez 64
Starača vojne 50
Štiri snari, 4. sv 35
Smert pred bližno 65
Stanley v Afriki 150
Spomin znamenitega potovanja 30
Štritarjeva Antihologija 30
Sisto Sesto, povest iz Abrucev 30
Sila medvedjega tova, Potapljalni roman 30
Student naj bo, V. sv. 35
Sveta Neoburga 35
Spisje, male povesti 35
Stročice 30
Sopki Samotarke 30
Sveta moč 30
Svetlobe in mrače 170
Silke (Molko) 60
Seriant Diavolo, vez 100
Sveta Genevra 50
Spaska, humoristična, trd. vez 50
HAKER, ČARJEVA DELA:
Machbet, trd. vez 30
Drobravice 30
Othelo 30
Sen Kreme molli 30
SFLOŠNA KNJEŽINA:
Št. 1. (Ivan Albrecht) Nanjona grada, izvrsna povest, 104 str., broširano 35
Št. 2. (Bado Murzik) Na blodu, izvrsna povest, 181 str., broširano 30
Št. 3. (Ivan Rozman) Fantazmat, ljudska drama v 4 dej., broširano, 105 strani 30
Št. 4. (Orest Golar) Polnočne misli, humoristični pesmi, 104 str., broširano 30
Št. 5. (Fran Mitčinski) Gospod Fridolin ženi in njegova družina veselodromo črtice I, 72 strani, broširano 25
Št. 6. (Novak) Ljubosumnost 30
Št. 7. Andarnevo pripredeča. Za slovensko mladino priredila Uiva, 111 str., broširano 35
Št. 8. Akt. št. 113 25
Št. 9. (Univ. prof. dr. Franc Weber.) Problemi sodobne filozofije, 347 strani, broširano 70
Št. 10. (Ivan Albrecht) Andrej Ternose, riljevana karikaturna in minulost, 55 str., broširano 25
Št. 11. (Povel Golla) Peterčkovce poslednje sanje, božična povest v 4 slikah, 84 str., broširano 35
Št. 12. (Fran Mitčinski) Mračni prstan, narodna pravljica v 4 dejanjih, 91 str., broširano 30
Št. 13. (V. M. Garša) Nadežda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Žup, 112 str., broširano 30
Št. 14. (Dr. Karl Englis) Demar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 236 str., broširano 30
Št. 15. Edmund in Jules de Genesart, Renée Mauperin 40
Št. 16. (Janka Samec) Življenje, pesmi, 112 str., broširano 45
Št. 17. (Prosper Marimee) Verne duže v vicah, povest, prev. Mirko Pretnar, 80 str. 30
Št. 18. (Jarosl. Vrchlicky) Operka lukovitega grajšaka, veseljoiga v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Radača, 47 str., broširano 30
Št. 19. (Gerhart Hauptman) Pospeljeni svet, drama, bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 str., broširano 30
Št. 20. (Jul. Reyer) Gospod in Komuraški, japonski roman, iz Čekine prev. dr. Fran Bradča, 164 str., broširano 45
Št. 21. (Fridolin Žolna) Dvanaest kratkočasnih zgodbe, II, 78 str., broširano 35
Št. 22. (Tolstoj) Krestnerjeva pesem 30
Št. 23. (Sophokles) Antigona, lainska igra, poslov. C. Golar, 60 str., broširano 30
Št. 24. (E. L. Bulwer) Friskajski šesti Pompejev, I. del, 88 str., broširano 30

Novo življenje za oslabele živce

Ako imate slabi živci ali mislite oslabele ali so vaši življenjski organi izgubili potrebno moč, isčaj zdravilo Nuga-Tone ni bodite močni, zdravi in polni življenja. Nuga-Tone je napravil čudeža za milijone ljudi v vseh delih sveta. On prebne bolezenske glavice, ki povzročajo bolezen in oslabilost organov. Vi lahko dobite Nuga-Tone v lekarni. Ako lekarnar tega nima, vprašajte ga naj to naroči za vas od trgovca na debelo.

DRUŠTVA KI NAMERAVATE PRIREDITI VESELICE, ZABAVE OGLAŠUJTE "GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici. CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Vsakourstne KNJIGE POUČNE KNJIGE POVESTI in ROMANI SPIŠI ZA MLADINO se dobi pri "GLAS NARODA" 216 W. 18th Street New York, N. Y. Telephone: CHELSEA 3878 POPOLEN CENIK JE PRIROBČEN V TEM LISTU VSAKI TEDEN

Frieda Sorrensen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

Pogledala je v objokani in bleedi obraz Ruth ter stopila nehotje bližje. Mirno je položila roko na rjave lase mlade deklice.

— Ruth, — moja uboga mala Ruth!
Toda pa se je dvignila mlada deklica.
Dolgo časa sta si zrlji v oči.
Frieda Sorrensen! Ti si Frieda Sorrensen? — je rekla Ruth končno.
— Ali me poznaš?
— Ne, a vem, da si ti. Nikdo drugi bi ne imel pravice stati tukaj ter jokati za tem mrtvim! — je odvrnila Ruth s tresočim glasom.
Frieda jo je prišla za roko ter jo držala trdno.
— Tvoj oče me je poklical, Ruth, da te varujem!
Ruth se je tresla tako močno, da jo je morala Frieda podpreti.
— Ali ti je pisal? — In zame je skrbel do zadnjega! — je vzkljnila Ruth, hripava od razburjenosti.
— Da, Ruth, prav do zadnjega! On je zapustil zapuščino, namreč tebe. Midve si bova stali bližje. To je bila njegova želja! Ali boš šla z menoj, moj dragi otrok?
— Da, teta Frieda, s teboj grem, kamorkoli me vodiš!
— Toliko zaupanja, Ruth?
Ta je pokimala ter obrnila svoje oči proti mrtvemu očetu.
— On te je ljubil prav do zadnjega konca, teta Frieda ter vcepil te zaupanje tudi v mene. Bil je zelo nesrečen, — moj ubogi in nesrečni oče!
Kričevito ihtenje je pretreslo njeno postavo.
Frieda, premagana od občutkov, jo je pogledala v svoj objem.
Čuden, sladak občutek jo je prerezal kljub vsej bolečini.
— Jaz vem to, moja draga Ruth, ter se ti zahvaljujem. Ali veš, kaj sva si bila nekdo, tvoj oče in jaz?
— Da, vem! Vem tudi, da ni nikdar prebolel, da ti je storil krivico! Vem tudi, da ti je pisal. Vsi pravijo, da je storil oče samomor v napačno duševno boleznijo. Jaz pa vem drugače. Oče je šel po svoji zadnji poti povsem preudarno! Njegova narava ni hotela storiti drugega. V smrt ga je gnalo, ker je bil chromljen vsled padoa in ker ni mogel več delati! Povsem jasno in odločno je vzel slovo od mene ter mi rekel, naj oddam to pismo zate. Jaz nisem vedela takrat, da je to slovo za vedno! Ko sem prišla nazaj je že zgodilo. Sedel je za svojo pisalno mizo, njegovo srce pa ni bilo več.
Večno sonce je obsedale njegov miren in izrazit obraz.
Mama, Ellen in deklica so vsi jokali, a jaz se nisem mogla jokati, kajti vedno sem gledala njegov mirni obraz.
Jokala je pretresljivo. Frieda ji je pobožala lase.
— Ali ti je bil dosti, tvoj oče? — je vprašala ginjena.
— Dosti? On mi je bil vse, teta Frieda! In vendar, privoščim mu mir, caprav je bilo strašno hudo izgubiti ga. Moje srce lahko počka od bolesti, — on pa je varen pred boleščjo ter muko. Nikdar več je morem postati vesela. To vem!
Osromo je zapel zvonec skozi tiho hišo.
Ruth se je stresla.
— Mama in Ellen, — je rekla z bledimi ustnicami ter pogledala na Friedo.
Ta je vrgla še zadnji pogled na obraz mrtveca ter položila svojo roko v njegovo.
— Dobro spi, Fric! Tvoja volja mi bo sveta!
Nato se je hitro vrnovnala.
— Ostanj tukaj, pri njem, Ruth! Jaz moram govoriti s tvojo materjo! Pozneje se vidiva zopet!
Poljubila je še enkrat mlado deklico ter nato odšla (trdnih korakov.
Frieda Sorrensen in njena sestra sta se zopet sestali.
V veži sta si stali sestrji molče nasproti nekaj časa, dočim se je Ellen radovedno ozirala v Friedo Sorrensen.
To je bila torej bajna teta, — koje obožaji se je zdel vsem naravnost pravičljivi! Seveda ni moglo škodovati, nekoliko priljizniti se ji.
Dočim je izgledala gošca Liza v svoji žalni obleki zelo lepo ter mladostno, je stopila Ellen k njej.
Z mlinim ter žalostnim smehljajem je rekla prikupno:
— Mama je še vedno zelo presenečena. In tudi ti nisi še pomirjena. Oprosi mi, da ne dam izraza svojem veselju. Ti pač veš, kakšna teška nesreča nas je zadela?
Frieda je obrnila pogled od obraza svoje sestre ter pogledala v sladki, mični obraz Ellen.
Tako je izgledala Liza takrat, ko je zmedla srce Frica Steinbacha.
— Ti si prišla, Frieda, — ravno sedaj. Ah Frieda, draga Frieda, ti-cočkrat se ti zahvaljujem! — je rekla Liza. — Jaz bi sama prišla k tebi, če v prihodnjih dneh! Moje srce me je vedno gnalo k tebi, Frida! A moj mož, — on ni hotel, Frieda!
Umolknila je pred velikimi in mlirajimi čini Friede.
Ellen ji je prišla na pomoč.
— Teta Frieda, napravi se komodno, ker si gotovo izmučena!
Potegnila je Friedo v stanovanjsko sobo ter jo povedla k stolu. Ljubimljivo ji je potisnila pručico pod nogi ter ji hotela dati tudi blazino.
Frieda pa ji je zavrnila.
— Hvala ti, Ellen, — kaj ne, tako se imenuješ?
— Da, draga teta, — je odvrnila priljizneno.
Frieda je morala nehotje primerjati ta lepi ter mični obraz z bledim in objokanim obrazom Ruth.
Tukaj nisi zapisale bolečine nikaških znamenj žalosti, prav kot tudi ne v napudrani obraz Lize.
— Ah, draga teta Frieda, kako ljubo, da si prišla k nam! Kakšno veselje za nas!
Frieda jo je resno pogledala.
— Jaz ne mislim, da sem sedaj v stanu občujati veselje. Tega tudi ne zahtevam. Pred menoj se lahko premagas ter se lahko mirno udaš svoji žalosti radi izgube očeta! — je rekla mirno, a brez ostrouti, a tudi brez gorkote.
Ellen je sprejela ta očitke, a dočim je na tihem ugotovljala, da je ta Frieda v resnici odurna in zoperma stara devica, se je žalostno razsmehnila kot da hoče reči:
— Jaz premagam svojo žalost!
Liza ji je sedla nasproti ter pričela razhigati našrt, kako naj prapravi Friedo do tega, da ji pomaga.
— Čuden slučaj je hotel, da si ravno sedaj prišla k nam, draga Frieda. Ali pa si že vedela, da se je dogodilo nekaj strašnega? Ali te je moralo to gnalo semkaj?
Dvignila se je napol, kot da hoče objeti sestro, a obsedela zopet vsled njenega jaenega pogleda.
Z beaditnim izrazom je izpustila svojo dvignjeno roko ter si obrisala par navidezih solz.
Pri tem pa je mirno motrla Friedo ter njeno elegantno obleko. Pri smati je morala, da izgleda njena sestra dosti bolj elegantna lo dobrostoječa.

(Dalje prihodnj.)

PRED VOLITVAMI V EGIPTU

V angleški politični javnosti z napetostjo opazujejo razvoj dogodkov v Egiptu, kjer se bodo sredi maja vršile prve volitve, odkar je na krmilu nova vlada izmala Sidki paše. Ker bodo volitve indirektna, ni dvoma, da bo vlada dobila veliko večino. Nacionalistična stranka, tako zvana "wafd", je skupno z liberalci sicer proglasila volilni boj-kot, vlada pa je bila s to možnostjo že računala in je zato že v volilni zakon vstavila določbo, ki pre-poveduje vsako propagando za bo-jkotiranje volitev. Zato se najbrž ne bo posrečilo naklep opozicije, da bi z minimalno volilno udeležbo kom-promitirala vlado pred svetom in tako povzročila njen padeč.

Sidki paša torej mirno pričakuje volitve. Tudi drugače je njegov polo-žaj zelo ugoden in lahko računa, da mu bo mogoče obvladati situa-cijo še za nekaj let. Ravno sedaj ugodno potekaško pogajanja Egipta "raznimi evropskimi državami glede odprave tako zvanih "kapitula-cij", to je izjemnih pravic, ki jih uživajo tuji državljani v Egiptu. Saj imajo na primer mnoge države na egiptskem ozemlju svoje lastne po-šte, svoja sodišča itd. Te predprave so pri današnjem kulturnem in ci-vilizacijskem nivoju Egipta gotovo že zastarele in niso v skladu z naci-onalnimi ponosom Egiptčanov. Zato je njihova odprava že dolgo na pro-gramu vsled vlad in strank. Sedaj-nja vlada je znova pokrenila to vprašanje in naletela povsod na veliko razumevanje. Ako se ji po-sreči doseči uspeh, se bo s tem njen ugled v narodu izredno dvignil.

Po izvršenih volitvah bo vlada obnovila tudi pogajanja za spora-zum z Anglijo. Ta pogajanja je pred dobrim letom začela že wafdis-tična vlada pod Nahas pašo. Dose-gla je od angleške delavske vla-de koncesije, na kakršne ne bi mo-la pristati nobena druga angleška vlada. Toda iz demagoških razlo-gov so nacionalisti takrat loč pre-več napeli. Zahtevali so tudi iz-ključno egiptsko nadoblast nad Su-danom. Na to pa ni more pristati prav nobena angleška vlada, pa naj bi bila še tako levičarska, ker bi bila s tem ogrožena angleška zveza z Indijo. Zato so ostala pogajanja brez uspeha, kar je bil eden glavnih vzrokov za padeč nacionalis-tične vlade. Angleška vlada je o-stala še dalje pripravljena skleniti sporazum na bazi, ki jo je predla-gala lani. Edino to zahteva, da mo-ra biti sporazum v Egiptu odobren od parlamenta in ne samo od vla-de. Zato se je moral Sidki paša po skoro letošnjem obotavljanju kon-čno odločiti za razpis volitev. Ako bi mogoč novemu parlamentu predlo-žiti sprejemljiv sporazum z Anglijo, bo to zopet nov adut v njegovih ro-kah, za racionaliste pa hud uda-ree.

Nekdaj tako močni nacionalisti sploh vidno nazadujejo. Odkar je umrl njihov veliki vodja Caglal paša, nimajo nobenega pravega vodi-telja. Nahas paša, ki mu je prvi sledil, je sicer mogočen govornik, očividno pa slab državnik in poli-tik, kar se je najbolje pokazalo ravo pri tem, da je odobril razmeroma izredno ugodne pomudbe MacDonal-dove vlade. Še bolj ga je polomil potem, ko se je vrnil iz Londona praznih rok. Da bi svoje razočara-ne pristaše vsaj malo potolažil, je zahteval od kralja pooblastilo, da sme postaviti pred sodišče vse mi-nistre prejšnjih diktatorskih vlad. Kralj je seveda to zahtevo odklo-nil in v juliju 1930 poveril sestavo nove vlade wafdističnemu disiden-tu Sidki paši.

Sidki paša je bil v parlamentu v velikih manjšini, zato ga je po vzoru svojih prednikov na vlado raz-pustil in vladal brez parlamenta. Zaradi gori navedenega pogoja de-lavske vlade, da mora biti spora-zum parlamentarno odobren, pa je moral trajno imeti v mislih volit-ve. In pred nekaj tedni jih je raz-pisal za maj. Priprabil se je za nje prav dobro. Izvedel je volilno re-formo po turškem vzoru; poslancev ne bodo volili volilci direktno, tem-več s posredovanjem volilnih mož, na katere bo vlada seveda lažje vpliva-lala kakor na mase volilcev, ki so še vedno zelo pod vplivom naci-onalnosti.

V Angliji opazujejo politično situacijo v Egiptu sicer zelo pozor-no, vendar pa vsaj navidezno strogo nevtralnno. Čeže pa se pri tem, da uživa Sidki paša vedno večji re-nome, čeprav so njegove metode čisto v kričočem nasprotju z angleškimimi nazori o parlamentarizmu. Gotovo pa je politik, ki ve, kaj ho-če in ki zna ločiti realne možnosti od utopije. Zato upajo v Angliji, da se mu bo posrečilo ustrditi mir in red v Egiptu in da si bo upal prevzeti tudi odgovornost za pameten spora-zum z Anglijo. Obojeja si v An-gliji želijo in Sidki paša ima zara-di tega vsaj za enkrat angleške sim-patije na svoji strani.

IZUMIRAJOCI NARODI

Izumiranje celih narodov je znan kulturno-zgodovinski pojav. Ta nesreča zadeva predvsem narode, ki v svoji primitivnosti in dobrodušnosti nimajo dovolj doporne sile, da bi se obranili tujih osvorojelcev in da bi se obranili tujih vplivov. Na ta način je izumrlo že lepo število nekdanjih visoko-kulturnih narodov. Spomnite se le na Inke, ki so pred stoletji ustvarili v južni Ameri-ki visoko kulturo, ki prav nič ne zastaja za kulturo starih Egiptčanov, in pa na narod "Majev", čegar ogromne stavbe na polotoku Guka-tanu še danes vzbujajo občudova-nje učencev. Prav tako tudi nek-daj mogočnega naroda Aztekov v Mehiki ni več.

Narodi pa izumirajo tudi še dan-danes. Nedavno so na pr. izumrli zadnji potomci domačinov na taz-manskih otokih. Teh otokov so se bili polastili Angleži šele v začetku 10. stoletja in so tam ustanovili na-selbino za kaznjence. S takimi "go-spodji" se pa domačini nikakor niso mogli razumeti in zati je prišlo med obema skupinama do nepepranih krvavih bojev. Pred angleškimi puš-kami so seveda bili domačini na slabem, ker so jih Angleži streljali kakor divjačino. Domačini je bilo na teh otokih še leta 1815 več tisoč, kmalu pa jih je bilo le še okoli 250 in te je angleška vlada preselila na mali otok Flinder. Tu jih je bilo le-ta 1845 le še 45, zadnji Tazmanec pa je umrl leta 1876.

Podobno se godi tudi narodu Mao-rov. Leta 1769 je cenil kapitan Cook domače prebivalstvo na Novi Ze-landiji še na 250.000 duš, do leta 1886 pa se je zmanjšalo to število na 47.000.

Tudi domače prebivalstvo na oto-ku Cejlonu izumira. To je narod "vedov". Danes je "vedov" le še 150. V Afriki izumirajo "busmani", ki jih je danes le še kakih 5-8 ti-tisoč, na severu Evrope pa izumira-jo Eskimi, ki jih je danes le še oko-li 40.000. Zatira jih "evropska" kul-tura in civilizacija, največ v obli-ki žganja...

CENA DR. KERVOGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko Berilo
(ENGLISH-SLOVENE READER)
Stane samo \$2.—
Narokite ga pri
KNJIGARNI "GLAS NARODA"
310 West 18 Street
New York City

KDOR SE NIMA SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR ZA LETO 1931

CENA 50c
Po zanimivem čitv u presega vse dosedanje.

BLAZNIKOVE PRATIKE za leto 1931

CENA 20 CENTOV
Naj naroči, dokler jih imamo še v zalogi.
"GLAS NARODA"
310 W. 18th Street
New York City

POZOR, ROJAKI!

iz naslova na listu, katerega pre-jemate, je razvidno, kdaj vam je naročnina polna. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obno-vite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledječih naših zastopnikov

CALIFORNIA
Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO
Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Cuij, A. Satič
Salida, Louis Costello
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA
Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS
Aurora, J. Verbich
Chicago, Joseph Blish, J. Bevič,
Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar
Cicero, J. Fablan
Joliet, A. Anzel, Mary Bambich,
J. Zalelet, Joseph Hrovat
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich
Waukegan, Jože Zelenc

KANSAS
Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Žagar

MARYLAND
Steyer, J. Černe
Kitzmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN
Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Stular

MINNESOTA
Chisholm, Frank Gouže, Frank Pucelj
Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula
Eveleth, Louis Gouže
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatic

MISSOURI
St. Louis, A. Nabroglj

MONTANA
Klein, John R. Rom
Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa

NEBRASKA
Omaha, P. Broderick

NEW YORK
Gowanda, Karl Strmsha
Little Falls, Frank Masle

OHIO
Barberton, John Balant, Joe Hiti
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, Math Slapnik
Euclid, F. Bajt
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant in J. Kumše
Niles, Frank Kogovšek
Warren, Mrs. F. Rachar
Youngstown, Anton Kikej

OREGON
Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA
Ambridge, Frank Jakše
Bessemer, Mary Hribar
Braddock, J. A. Gern
Bridgeville, W. R. Jakobek
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Ro.vanšek
Crafton, Fr. Machek
Export, G. Previč, Louis Zupan, čič, A. Skerlj
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math Kam'n
Greensburg, Frank Novak
Homer City in okolico, Frank Fe-renchack
Irwin, Mike Paushek
Johnstown, John Polanc, Martin Koroshetz
Krayn, Ant. Tauželj
Luzerne, Frank Balloch
Manor, Fr. Demšhar
Meadow Lands, J. Koprivšek
Midway, John Žust
Moon Run, Frank Podmilšek
Pittsburgh, Z. Jakshe, Vinc. Arh, J. Pogačar
Presto, F. B. Demšhar
Reading, J. Pezdirc
Steelton, A. Hren
Unity Sta. in okolico, J. Skerlj, Fr. Schifrer
West Newton, Joseph Jovan
Willock, J. Peternej

UTAH
Helper, Fr. Krebs

WEST VIRGINIA
Williams River, Anton Svet

WISCONSIN
Milwaukee, Joseph Tratnik in Jos. Koren
Sheboygan, John Zorman

WEST ALLIS
Frank Skok

WYOMING
Rock Springs, Louis Taucher
Diamondville, Joe Rollich

- 6. maja: Leviathan, Cherbourg, George Washington, Cherbourg, Ham-burg, New York, Cherbourg, Hamburg
- 7. maja: Stuttgart, Cherbourg, Bremen, De Grasse, Havre
- 8. maja: France, Havre, Majestic, Cherbourg, Rotterdam, Boulogne Sur Mer, Rot-terdam, Westernland, Cherbourg, Antwerpen
- 9. maja: Columbus, Cherbourg, Bremen, Minnewaska, Cherbourg
- 12. maja: Berengaria, Cherbourg, Bremen, Bremen, Cherbourg, Bremen, Cleveland, Cherbourg, Hamburg
- 13. maja: America, Cherbourg, Hamburg, Berlin, Boulogne Sur Mer, Bremen, Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
- 15. maja: Ile de France, Havre, Olympic, Cherbourg, Hamburg, Reliance, Cherbourg, Hamburg, St. Louis, Cherbourg, Hamburg, Lapland, Cherbourg, Antwerpen, Roma, Napoli, Genova
- 18. maja: Europa, Cherbourg, Bremen
- 19. maja: Vulcania, Trst
- 20. maja: Mauretania, Cherbourg, President Harding, Cherbourg, Ham-burg, Hamburg, Cherbourg, Hamburg
- 21. maja: Dresden, Cherbourg, Bremen, Lafayette, Havre
- 22. maja: Paris, Havre, Homer, Cherbourg, Statedam, Boulogne Sur Mer, Rot-terdam, Pennland, Cherbourg, Antwerpen

- 23. maja: Minnetonka, Cherbourg
- 26. maja: Aquitania, Cherbourg, Resolute, Cherbourg, Hamburg
- 27. maja: Leviathan, Cherbourg, President Roosevelt, Cherbourg, Ham-burg, Deutschland, Cherbourg, Ham-burg
- 28. maja: General von Steuben, Boulogne Sur Mer, Bremen
- 29. maja: France, Havre, Majestic, Cherbourg, Bremen, New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam, Belgenland, Cherbourg, Antwerpen, Augustus, Napoli, Genova
- 30. maja: Milwaukee, Cherbourg, Hamburg, Rochambeau, Havre, Minnekahda, Boulogne Sur Mer

PARNIKI Z ZNAKOM * označ skupni izlet v Jugoslavijo.

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

FRANCE 8. maja; 29. maja (3.30 P. M.); 6 P. M.)

Ile de France 15. maja; 5. junija (4.30 P. M.); 10 P. M.)

PARIS 22. maja; 12. junija (Mid.) (6 P. M.)

Najkrajša pot po železnici. Vsaakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijaca in slavna fran-coška kuhinja. Izredno nizke cene. Vprašajte katerikoli pooblaščenega agenta ali **FRENCH LINE** 19 STATE STREET, NEW YORK, N. Y.

POZOR

Nekateri nam še vedno pisarijo na naš stari naslov — 82 Cortlandt Street, česar posledica so zamude in včasih se tudi kako pismo izgubi. Naš sedanjji naslov je:

"GLAS NARODA"
216 West 18th St.,
New York, N. Y.

kar naj blagovolijo vsi vpoštevati. Kdor ima še stare zalepke, naj na nji popravi naslov, predno pismo odpošlje.

Uprava.

NARAVNOST V JUGOSLAVIJO

NOVA JADRANSKA VELIKANA **SATURNIA in VULCANIA**

sta odlična med največjimi in najhitrejšimi parniki na svetu. Čaka vas u-zorna služba. Ujudni in pozorni služab-niki, ki govore slovensko, so vam na raz-polgo, tako kuhinja je pa mogoče dobiti le v najboljših hotelih, in le pomislite na kratko in ceneno železniško potovanje v Slovenijo. Mali stroški za prijajo in brez-piacci vizje.

Odločite se vnaprej, kdaj boste odpotova-li **VULCANIA** 19. maja, 24. junija, 30. julija **SATURNIA** 5. junija, 9. julija, 22. avgusta

Katerikoli agent vam bo rezerviral kabino

COSULICH LINE
17 Battery Place New York

HOLLAND-AMERICA LINE

Rotterdam — Volendam — New Amsterdam — Venendam

STA PRILJUBLJENA PARNIKA TRU DRUŽBE

HITRA IN DIREKTNA VOŽNJA

JUGOSLAVIA

preko Rotterdam ali Boulogne-sur-Mer

Potovanje s parniki Holland-America Line pomenja udobnost, domače raz-poljožbe, neprekinljivo kuhinjo in po-strežbo. Tedensko splutja. — Za po-drobnoti vprašajte svojega lokalnega agenta ali **HOLLAND AMERICA LINE** 24 STATE ST., NEW YORK CITY

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Vsak zastopnik leda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnik rojakom tolo priporočamo. Naročnina za "Glas Naroda": Za eno leto \$6.; za pol leta \$3.; za štiri mesece \$2.; za četr let \$1.50. New York City je \$7. celo leto. Naročnina za Evropo je \$7. za celo leto.